

APSTIPRINĀTS
ar Izglītības un zinātnes ministrijas
2001. gada 24. jūlija
rīkojumu Nr. 434

PROFESIJAS STANDARTS

Reģistrācijas numurs PS 0018

Profesija

Modists

Kvalifikācijas līmenis

3

Nodarbinātības apraksts

Modists ir kvalificēts darbinieks, kurš strādā individuālā pasūtījuma vai sērijveidā apģērbu izgatavošanas uzņēmumos un sadarbojas ar klientiem, izvēlas modeļus, zīmē tērpu skices, noformē pasūtījumus, konstruē, modelē, piegriež un izgatavo apģērbu, pielietojot atbilstošas iekārtas, materiālus un apstrādes paņēmienus, patstāvīgi plānojot un organizējot savu darbu, kā arī vadot zemāka profesionālā kvalifikācijas līmeņa darbinieku darbu un veicot individuālo uzņēmējdarbību.

Priekšnoteikums modista profesijas apgūšanai ir - drēbnieka kvalifikācija un vidējā izglītība

Pienākumi un uzdevumi

Pienākumi	Uzdevumi
1. Apģērbu konstruēšana un modelēšana.	1.1. Veidot apģērbu konstrukcijas pēc individuāliem augumu mēriem. 1.2. Veikt apģērbu modelēšanu. 1.3. Analizēt dažādus apģērbu modeļu konstruktīvos risinājumus. 1.4. Analizēt mērus apģērbu konstrukciju izgatavošanai. 1.5. Precizēt un analizēt apģērbu individuālo pasūtījumu skices. 1.6. Izvēlēties piemērotākos apģērbu modeļu konstruktīvos risinājumus. 1.7. Precizēt apģērbu konstrukcijas. 1.8. Veikt izmaiņas apģērbu konstrukcijās pēc laikošanas.
2. Apģērbu piegriešana.	2.1. Veidot individuālā pasūtījuma apģērbu lekālu izklājumus. 2.2. Piegriezt individuālā pasūtījuma apģērbus. 2.3. Analizēt tekstilmateriālu patēriņipaišības. 2.4. Sastādīt apģērbu piegriešanas plānus.
3. Pasūtījuma vai darba uzdevuma pieņemšana un izpildes organizēšana.	3.1. Izvēlēties un ieteikt apģērbu individuāliem pasūtījumiem atbilstošus modeļus. 3.2. Izvēlēties un ieteikt apģērbu individuāliem pasūtījumiem atbilstošus tekstilmateriālus un palīgmateriālus. 3.3. Noņemt apģērbu pasūtītāju augumu mērus. 3.4. Uzzīmēt apģērbu individuālo pasūtījumu skices. 3.5. Sastādīt apģērbu kalkulācijas. 3.6. Veikt apģērbu izgatavošanas finansu norēķinu operācijas. 3.7. Plānot un nodrošināt apģērbu kvalitāti. 3.8. Sastādīt apģērbu izgatavošanas plānu un grafiku.
4. Apģērbu izgatavošana.	4.1. Veikt apģērbu individuālo pasūtījumu laikošanas. 4.2. Sastādīt apģērbu izgatavošanas tehnoloģiskās secības. 4.3. Veikt apģērbu galīgo kvalitātes kontroli un marķēšanu. 4.4. Nodot individuālā pasūtījuma apģērbus klientiem. 4.5. Sagatavot un noformēt apģērbu pavaddokumentus.
5. Individuālās uzņēmējdarbības veikšana.	5.1. Noformēt darba līgumus. 5.2. Noformēt pirkšanas – pārdošanas, nomas, materiālās atbildības līgumus. 5.3. Veikt nodokļu maksājumus. 5.4. Kārtot uzņēmuma lietvedību. 5.5. Kārtot vienkāršus grāmatvedības dokumentus.

Īpašie faktori, kas raksturo darba vidi

- Organizatoriskie –materiāli atbildīgs darbs, kas veicams patstāvīgi vai komandā, uzraugot zemāka kvalifikācijas līmeņa profesijas
- Fizikālie - troksnis, vibrācija, iespējams traumatisms un nekondicionāls klimats
- Bioloģiskie – jābūt noturīgai uzmanībai un labi koordinētām kustībām
- Ķīmiskie – putekļi gaisā

Īpašās prasības atsevišķu uzdevumu veikšanai – modistam nevar būt daltonisms

Modista profesijas kvalifikācijas prasmes noteiktas, ņemot vērā drēbnieka profesijas standartu.

Prasmes

Kopīgās prasmes	Specifiskās prasmes profesijā	Vispārējās prasmes/ spējas
<ul style="list-style-type: none"> • Lietot racionālus darba paņēmienus • Lasīt izstrādājumu tehnisko dokumentāciju • Veidot labvēlīgu saskarsmi ar klientu • Lietot nozares terminoloģiju • Organizēt darbu un darba vietu tā, lai izvairītos no traumām • Ievērot darba higiēnu • Ievērot elektrodrošību • Ievērot ugunsdrošību • Prast sniegt pirmo palīdzību • Lietot standartizēto simboliku 	<ul style="list-style-type: none"> • Konstruēt pēc aprēķinu analītiskās vai mulāžas metodes gurnapģērbus, plecapģērbus piegrieztnes sieviešu vai vīriešu individuāliem augumiem • Modelēt sieviešu/vīriešu apģērbus atbilstoši modelim • Konstruēt un modelēt apģērbus, pielietojot metodiskos materiālos piedāvātos konstruktīvos risinājumus • Analizēt apģērbus modeļu zīmējumus • Noņemt cilvēku augumu papildmērus • Izvēlēties un ieteikt modeļus un materiālus atbilstoši apģērbus individuālajiem pasūtījumiem • Noteikt materiālu daudzumu apģērbus modeļiem • Zīmēt apģērbus skices, analizējot modes tendences, virzienus un aktualitātes • Veikt apģērbus laikošanu • Noteikt un novērst apģērbus konstruktīvos defektus • Lasīt un analizēt apģērbus modeļu zīmējumus un rasējumus • Sastādīt apģērbus konfekcijas kartes • Sastādīt individuālo pasūtījumu apģērbus izgatavošanas tehnoloģiskās secības • Pielietot folkloras un vēsturiskā tērpa elementus apģērbus izgatavošanā 	<ul style="list-style-type: none"> • Veikt darbu patstāvīgi • Plānot izpildāmos darbus un noteikt to prioritātes • Strādāt komandā • Pārzināt un pielietot kvalitātes kontroles metodes • Meklēt un atlasīt informāciju • Risināt problēmas • Noformēt lietišķos dokumentus • Ievērot higiēnas prasības • Ievērot profesionālās ētikas principus • Sadarboties ar citu profesionālo specializāciju pārstāvjiem • Argumentēt savu viedokli • Sniegt mutisku un rakstisku informāciju par savu darbību • Saudzēt apkārtējo vidi • Sastādīt rakstiskus un mutiskus ziņojumus • Pielietot vismaz vienu svešvalodu

Zināšanas

Zināšanas	Zināšanu līmenis		
	priekšstats	izpratne	pielietošana
Latviešu valoda			
Svešvaloda (angļu vai vācu vai krievu)			
Matemātika			
Dabaszinātnes			
Vides zinības			
Vēsture			
Lietišķā informātika			
Uzņēmējdarbības pamati			
Komunikāciju zinības (saskarsme u.c.)			
Tērpu vēsture			
Materiālmācība			
Apģērbu konstruēšana			
Apģērbu modelēšana			
Speciālā zīmēšana			
Apģērbu izgatavošanas tehnoloģija			
Šūšanas rūpniecības iekārtas un instrumenti			

Profesijas standarta izstrādes darba grupas sastāvs:

- Valda Krūmiņa - Rīgas 34 arodvidusskolas Drēbnieku mācību un eksaminācijas centra vadītāja.
- Māra Leite - SIA "Anastasija" ražošanas vadītāja.
- Vilis Nežberts - I/U "Jaunogre D.V." direktors, LAK Latvijas Drēbnieku biedrības valdes loceklis.
- Aija Kučere - LAK Dāmu drēbnieka amata meistare.
- Valentīna Ivanova - Rīgas 34 arodvidusskolas Drēbnieku nodaļas vadītāja.
- Sarmīte Valaine - Profesionālās Izglītības centra galvenā speciāliste.

Profesionālās izglītības un nodarbinātības trīspusējās sadarbības apakšpadomes eksperti:

- Z.Sipoviča LAK Drēbnieku biedrības vadītāja;
- G.Strazds, Viegļās rūpniecības uzņēmumu asociācijas prezidents.

Konsultants:

- Ivars Krieviņš - NSI "Latvijas standarts" tehniskās komitejas LVS/STK/41 "Tekstila un ādas izstrādājumu" priekšsēdētājs, LZA terminoloģijas komisijas tekstilterminoloģijas apakškomisijas koordinators, RTU TAT institūta asoc. profesors.